

2023-02-17

Till
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
n.remissvar@regeringskansliet.se
n.dl@regeringskansliet.se

Remissvar: SOU 2022:43 Friska djur behöver inte antibiotika

Dnr N2022/01705

Växas yttrande

Utredningen behandlar ett mycket viktigt område och Växa stödjer inriktningen i denna. Vi kommer inte att i detalj kommentera de olika förslagen, och vi kan inte bedöma dem på den stora detaljnivån som de presenteras. Vårt svar är därför mer övergripande.

I Växas strategi fokuserar vi bland annat på ledstjärnorna Hållbarhet och Djurvälstånd i världsklass. I beskrivningen av den senare står det bland annat "Som ett resultat av rådgivning kring god miljö för våra kalvar och kor är användningen av antibiotika i svensk mjölk- och köttproduktion bland de lägsta i världen – en position som vi avser behålla."

Det förebyggande arbetet som en grund för friska djur samt en låg och korrekt antibiotikaanvändning är något som det finns både stor kunskap och stor enighet om i Sverige. Utredningen har samma utgångspunkt, och Växa är eniga med utredningen om att detta är ett viktigt område – både för djurs och människors hälsa.

Vi ser att vi kan överföra kunskap och inspirera andra till arbetssätt som gynnar en god djurhälsa och minimerar behoven av antibiotika. Vi har flera goda exempel på detta under senare tid. Från Växa har vi bland annat haft veterinärer som arbetat med ett uppdrag kring förebyggande djurhälsa på en stor mjölkproducerande gård på Cypern. Vi är också involverade i Arlas arbete inom detta område, och har där hållit inspirationsföreläsningar samt bidrar till att utveckla arbetssätt som kan gå på export.

Djursjukdata har en viktig del i det förebyggande arbetet för mjölkkor

En viktig grund för vårt världsledande förebyggande djurhälsoarbete är djursjukdata och de verktyg som tagits fram med hjälp av dessa uppgifter samt ytterligare uppgifter i kodatabasen. Genom att samla uppgifter om individuella djur, besättningar, diagnoser, behandlingar och produktionssiffror har vi unika möjligheter att identifiera och följa upp förbättringsområden. Inom EU finns nu krav på rapportering av antibiotikaförbrukning till djur, vilket är viktigt och bra. För ett framgångsrikt förebyggande arbete, som även inkluderar avelsarbete för bättre hälsoegenskaper, är det dock avgörande att ha mer omfattande underlag än vad dessa ger. Det är därför av största vikt att vi i Sverige inte nöjer oss med den lägsta nivå som EU kräver vad gäller rapportering av läkemedel, utan fortsätter det föregångsarbete som byggts upp under lång tid och som visat sig framgångsrikt.

Jordbruksverket har fram till alldeles nyligen samlat in och sammanställt data om alla veterinärbehandlingar på nötkreatur i Sverige. Denna data ligger till grund för den svenska modellen för friska och hållbara djur som inte behöver antibiotika, och är världsunik.

Inrapporteringen infördes av branschen men har sedan 1999 tagits över av Jordbruksverket som enligt avtal skickat vidare datan till branschen.

Jordbruksverket har sökt nytt bemyndigande från regeringen om att få fortsätta samla in data, men har fått besked från departementet att det inte kan ges i nuläget. Mjolk- och köttbranschen fick först för en vecka sedan besked vi inte längre kommer få tillgång till dessa viktiga data.

Djursjukdata är av oerhörd vikt för branschen för nationell övervakning av djurhälsa hos mjölkkor och för att kunna bedriva avel för bättre och mer hållbara kor. Den är grundbulten för det förebyggande djurhälsoarbete som gjort att vi kan hålla lägst antibiotikaförbrukning inom EU.

Omedelbara konsekvenser:

- Avelsarbete för friskare mjölk- och köttkor har avstannat
- De svenska mjölkbönderna går miste om ett väldigt viktigt verktyg för att arbeta förebyggande för bättre djurhälsa och detta kommer leda till sämre djurhälsa
- Vi kommer inte kunna se och agera på trender vad gäller djurhälsa
- Vi kommer inte kunna verifiera det goda djurhälsoläget hos svenska mjölkkor
- Pågående forskningsprojekt vid bland annat SLU kommer inte kunna genomföras

Sammanfattningsvis ger detta sämre konkurrenskraft för svenska mjölkbönder på både kort och lång sikt, och antibiotikaförbrukning inom mjölkbranschen riskerar nu att öka.

Sammanfattningsvis anser Växa:

- Utredningen tar upp ett mycket viktigt område, och Växa stödjer inriktningen i denna.
- Vi har i Sverige en viktig roll både i att exportera kunskap och att inspirera andra som föregångare på området.

- Det är viktigt att förslagen i Jordbruksverkets utredning om djursjukdata tas om hand för att inte riskera att vårt förebyggande arbete tappar viktiga underlag och möjligheter, och denna kopplar till antibiotikafrågan.

För Växa

Helena Kättström
Avdelningschef Djurhälsa fält
Helena.kattstrom@vxa.se
010-471 05 30